

• درس اول

ادبیات پیش دانشگاهی

سراسری

(سراسری ۹۳ - انسانی)

۱- قافیه در کدام بیت درست نیست؟

- (۱) چون کنی خیره دوستی دعوی
- (۲) فدای قاصد جانان کزو آسوده شد جانم
- (۳) هان ای طیب عاشقان دستی فروکش بر برم
- (۴) جز به من التفات کی کردی

(سراسری ۹۳ - انسانی)

۲- قاعده‌ی قافیه در واژه‌های قافیه‌ی کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) یار با ما بی‌وفایی می‌کند
- (۲) آن گره کاو زد همی بگشایدش
- (۳) به بوی آن که شبی در حرم بیاسایند
- (۴) از نظرت کجا رود ور برود تو همراهی

(سراسری انسانی - ۸۴)

۳- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با دیگر ابیات، متفاوت است؟

- (۱) هر کس که نهد پای بر آن خاک سر کو
- (۲) شب‌ها به بزم مدعی‌ای بی‌مروت جا مکن
- (۳) ز صحن این چمن آن سرو قامت را تمنا کن
- (۴) اگر بر تن خویش سالار و میرم

۴- اگر صامت‌ها را با «ص» و مصوّت‌ها را با «م» نمایش دهیم، ترکیب واج‌های واژه‌ی «آسایشگاه» به ترتیب، در کدام گزینه، نشان داده شده است؟

(سراسری انسانی - ۸۱)

- (۱) ص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص
- (۲) ص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص
- (۳) ص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص
- (۴) م ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص ام اص

(سراسری انسانی - ۷۹)

۵- در کدام گزینه حروف قافیه «مصوّت + صامت + صامت» است؟

- (۱) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا
- (۲) باغبان گر چند روزی صحبت گل بایدهش
- (۳) کسی دانه‌ی نیک مردی نکاشت
- (۴) هرکسی از ظنّ خود شد یار من

(سراسری انسانی - ۷۸)

۶- حروف قافیه کدام بیت، طبق قاعده‌ی «ا» است؟

- (۱) چونک بازرگان سفر را ساز کرد
- (۲) چینیان گفتند یک خانه به ما
- (۳) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
- (۴) هر غلام و هر کنیزک را ز جود

(سراسری ۷۶ - انسانی)

۷- در کدام گزینه حروف قافیه «مصوّت + صامت + صامت» است؟

- (۱) دل زبردستان نباید شکست
- (۲) سالها دل طلب جام جم از ما می‌کرد
- (۳) شد موسم سبزه و تماشا
- (۴) یار بد مار است هین بگریز از او

(سنجش - ۸۹)

۸- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با ابیات دیگر، متفاوت است؟

- ۱) ای نفس خرم باد صبا
 - ۲) ای چشم تو دل فریب و جادو
 - ۳) دلم خانه‌ی مهر یار است و بس
 - ۴) علم دولت نوروز به صحرا برخاست
- از بر یار آمده‌ای مرچیا
در چشم تو خیره چشم آهو
از آن می‌نگنجد در آن کین کس
زحمت لشکر سرما برخاست

(سنجش - ۸۹)

۹- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با بیت زیر، یکی است؟

- ۱) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست
 - ۲) کس نیست که افتاده‌ی آن زلف دو تا نیست
 - ۳) زلفت هزار دل به یکی تار مو بیست
 - ۴) ای هدهد صبا به سبا می‌فرستمت
 - ۵) آن پیک نامور که رسید از دیار دوست
- در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست
در رهگذر کیست که دامی ز بلا نیست
راه هزار چاره‌گر از چارسو بیست
بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت
آورد حرز جان ز خط مشکبار دوست

(سنجش - ۸۹)

۱۰- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت، با بیت‌های دیگر متفاوت است؟

- ۱) ای فروغ ماه حسن از روی رخشان شما
 - ۲) اگر آن ترک شیرازی به دست آرد دل ما را
 - ۳) رونق عهد شباب است دگر بستان را
 - ۴) ساقیا برخیز و درده جام را
- آبروی خوبی از چاه زنخدان شما
به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را
می‌رسد مژده‌ی گل بلبل خوش الحان را
خاک بر سر کن غم ایام را

(سنجش - ۸۹)

۱۱- قافیه‌ی همه‌ی بیت‌ها، به استثنای بیت تابع قاعده‌ی (۱) است.

- ۱) آمدی جانم به قربانت ولی حالا چرا
 - ۲) عهد بشکستی و من بر سر پیمان بودم
 - ۳) میل بین کان سرو بالا می‌کند
 - ۴) ما چو نایم و نوا در ما ز توست
- بی‌وفا حالا که من افتاده‌ام از پا چرا؟
شاگرد نعمت و پرورده‌ی احسان بودم
سرو بین کاهنگ صحرا می‌کند
ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست

(سنجش - ۸۹)

۱۲- قافیه‌ی کدام بیت، تابع قاعده‌ی «۲» است؟

- ۱) بازت ندانم از سر پیمان ما که بُرد
 - ۲) تو را خود یک زمان با ما سر صحرا نمی‌باشد
 - ۳) کمان سخت که داد آن لطیف بازو را
 - ۴) گر برگ گل سرخ کنی پیرهنش را
- باز از نگین عهد تو نقش وفا که بُرد
چو شمس‌ت خاطر رفتن به‌جز تنها نمی‌باشد
که تیر غمزه تمام است صید آهو را
از ناز کی آزار رساند بدنش را

(سنجش - ۸۹)

۱۳- قاعده‌ی قافیه در کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- ۱) به سختی چون دل کافر کمانی
 - ۲) تو گفتی چرخ زرین ژاله بارید
 - ۳) درخت پر گل و باغ بهاری
 - ۴) فروهشته ز سر تا پای گیسوی
- پر از الماس پَران تیردانی
به گرد ژاله برگ لاله بارید
بهار خرم و ماه حصاری
به بوی مشک و رنگ جان جادوی

(سنجش - ۸۹)

۱۴- اساس قافیه در کدام بیت با ابیات دیگر متفاوت است؟

- ۱) حسن اگر این است، ناصح همچو ما خواهد شدن
 - ۲) خیال روی تو در هر طریق همره ماست
 - ۳) دل و دینم شد و دلبر به ملامت برخاست
 - ۴) مطلب طاعت و پیمان صلاح از من مست
- چوب‌تر، آخر به آتش آشنا خواهد شدن
نسیم موی تو پیوند جان آگه ماست
گفت با ما منشین کز تو سلامت برخاست
که به پیمانه‌کشی شهره شدم روز الست

(سنجش - ۸۸)

بلندی و نحسی مکن چو زحل
جان مجنون باد لیلی را فدا
چون که لیلی را بقا باشد چه باک
یکی بر زمین می‌زند هر دو دست

(سنجش - ۸۸)

چو رای عاشقان گردان چو طبع بیدلان شیدا
تاوان این خون تا قیامت ماند بر ما
بانگ آب آمد به گوشش چون خطاب
دل افسرده غیر از آب و گل نیست

گر نکته‌دان عشقی بشنو تو این حکایت «حروف قافیه چیست؟» (سنجش - ۸۸)
(۳) ایت (۴) ت

۱۵- قافیه‌ی کدام بیت، تابع قاعده‌ی «۱» است؟

(۱) به قدر هنر جست باید محل
(۲) تیغ بر لیلی کجا باشد روا
(۳) گر من و صد هم‌چو من گردد هلاک
(۴) یکی بی‌خود از خشمناکی چو مست

۱۶- قافیه در کدام بیت، طبق قاعده‌ی «۱» است؟

(۱) برآمد قیرگون ابری ز روی نیلگون دریا
(۲) چون ناکسان ننگ سلامت ماند بر ما
(۳) ناگهان انداخت خستی در آب
(۴) هر آن دل را که سوزی نیست دل نیست

۱۷- در بیت «زان یار دل‌نوازم شکرست با شکایت» (سنجش - ۸۸)
(۱) - کایت (۲) کایت

۱۸- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با بیت‌های دیگر متفاوت است؟

(۱) آن قصر که با چرخ همی زد پهلوی
(۲) دیده دریا کنم و صبر به صحرا فکنم
(۳) نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد
(۴) نشاط جوانی ز پیران مجوی

(سنجش - ۸۸)

۱۹- قافیه‌ی همی بیت‌ها به استثنای بیت تابع قاعده‌ی «۱» است.

(۱) حسنت به اتفاق ملاحمت جهان گرفت
(۲) عمری است تا به راه غمت رو نهاده‌ایم
(۳) کس نیست که افتاده‌ی آن زلف دو تا نیست
(۴) گر می‌فروش حاجت رندان روا کند

(سنجش - ۸۶)

۲۰- قافیه‌ی کدام بیت، طبق قاعده‌ی «۲» است؟

(۱) آن قصر که با چرخ همی زد پهلوی
(۲) ای دل ز غبار جسم اگر پاک شوی
(۳) به سوی ما، گذار مردم دنیا نمی‌افتد
(۴) چنینان گفتند یک خانه به ما

(سنجش - ۸۶)

۲۱- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با ابیات دیگر، متفاوت است؟

(۱) آب آتش فروز عشق آمد
(۲) عشق با سر بریده گوید راز
(۳) عشق بی‌چارمیخ تن باشد
(۴) کی رفته‌ای ز دل که تمنا کنم تو را

(سنجش - ۸۶)

۲۲- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با ابیات دیگر، متفاوت است؟

(۱) ای چشم تو دل‌فریب و جادو
(۲) به عهد گل شدم از توبه‌ی شراب خجل
(۳) خوش خبر بادی ای نسیم شمال
(۴) هزار دشمنم ار می‌کنند قصد هلاک

(سنجش - ۸۴)

۲۳- قاعده‌ی قافیه‌ی کدام بیت با دیگر ابیات، متفاوت است؟

(۱) بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت
(۲) چه خوش گفت فردوسی پاک‌زاد
(۳) دزدی است درد عشق که هیچش طیب نیست
(۴) که من عاشقم، گر بسوزم رواست

(سنجش - ۸۲)

۲۴- قافیه‌ی کدام بیت، طبق قاعده‌ی (۱) است؟

- (۱) نیست در شهر نگاری که دل ما ببرد
- (۲) بگفت ای هوادار مسکین من
- (۳) چو سرو از راستی برزد عَلم را
- (۴) چو شیرینی از من به در می‌رود

(سنجش - ۸۲)

۲۵- قافیه‌ی کدام بیت، براساس قاعده‌ی (۲) سروده نشده است؟

- (۱) آسمان گو ندهد کام چه خواهد بودن
- (۲) چو شد فرهاد بر بالای آن کوه
- (۳) دلش را ساخت سخت و بی‌مدارا
- (۴) مردان خدا پرده‌ی پندار دریدند

(سنجش - ۸۱)

۲۶- کلمه‌ی «آسمان خراش» از چند واج تشکیل شده است؟

- (۱) ۹
- (۲) ۱۲
- (۳) ۱۳
- (۴) ۱۰

(سنجش - ۸۱)

۲۷- «ی» در کدام کلمه، صامت است؟

- (۱) شاید
- (۲) دوید
- (۳) نیست
- (۴) آمدی

(سنجش - ۸۱)

۲۸- زبان فارسی، به ترتیب دارای چند صامت و مصوّت است؟

- (۱) بیست و هشت - شش
- (۲) بیست و نه - سه
- (۳) سی و دو - سه
- (۴) بیست و سه - شش

(سنجش - ۸۱)

۲۹- کدام گزینه، خیال‌انگیز و موزون و زیباست؟

- (۱) دانه چو طفلی در آغوش خاک آرمیده است.
- (۲) دانه چو طفلی است در آغوش خاک.
- (۳) در آغوش خاک، دانه مانند یک طفل است.
- (۴) چون طفلی، دانه در آغوش خاک به خواب رفته است.

(سنجش - ۷۹)

۳۰- در کدام گزینه حروف قافیه، به صورت «مصوّت + صامت + صامت» است؟

- (۱) به خُردی بخورد از بزرگان قفا
- (۲) به جهان خرم از آنم که جهان خرم ازوست
- (۳) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
- (۴) نکونام و صاحب‌دل و حق پرست

(سنجش - ۷۷)

۳۱- قافیه‌ی کدام بیت، طبق قاعده‌ی (۱) است؟

- (۱) چو از کوه آتش به هامون گذشت
- (۲) دل زبردستان نباید شکست
- (۳) سرشک هوا بر زمین شد گوا
- (۴) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو

(گزینه دو - ۸۶)

۳۲- بیت «دلم پر شعله گردان، سینه پر دود/ زبانم کن به گفتن آتش آلود» با کدام گزینه قرابت معنایی بیشتری دارد؟

- (۱) کرامت کن درونی درد پرورد
- (۲) به سوزی ده کلامم را روایی
- (۳) دلم را داغ عشقی بر جبین نه
- (۴) دلی افسرده دارم سخت بی‌نور

(گزینه دو - ۸۶)

۳۳- قافیه‌ی کدام بیت طبق قاعده‌ی (۱) است؟

- (۱) اگر مراد تو ای دوست بی‌مرادی ماست
- (۲) عشق تو بر بود ز من مایه‌ی مایی و منی
- (۳) دوست دارم که بیوشی رخ همچون قمرت
- (۴) سلسله‌ی موی دوست، حلقه دام بلاست

(گزینه دو - ۸۴)

و آن چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد
مبادا که روزی شوی زیردست
یادم از کشته‌ی خویش آمد و هنگام درو
مگر مشکلس را کند منجلی

(گزینه دو - ۸۳)

خویش را در خویش پیدا کن کمال این است و بس
گویی ز لب فرشته خویی رسته‌ست
بنگر که از کجا به کجا می‌فرستمت
بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس

(گزینه دو - ۸۳)

به دیدار آن صورت بی‌روان
فرسته فرستاد زی شاه چین
حکیم سخن در زبان آفرین
که آب روان باز نابد به جوی

(گزینه دو - ۸۳)

که گویی آهویی سر در کمندم
فراغت از تو میسر نمی‌شود ما را
و آن چه خود داشت ز بیگانه تمنا می‌کرد
خویش را در خویش پیدا کن کمال این است و بس

(گزینه دو - ۸۳)

فرسته فرستاد زی شاه چین
گفت نقشت همه کژست چرا؟
مرا ز حال تو با حال خویش پروا، نه
تو گفتی که با باد انباز گشت

(گزینه دو - ۸۲)

(۴) بود، سبب (۳) وجد، صید

(گزینه دو - ۸۲)

بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس
چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست
منزل آن مه عاشق کش عیار کجاست
بر جفای خار هجران صبر بلبل بایدهش

۳۴- در کدام گزینه قافیه طبق قاعده‌ی (۱) است؟

(۱) سال‌ها دل طلب جام‌جم از ما می‌کرد
(۲) دل زیردستان نباید شکست
(۳) مزرع سبز فلک دیدم و داس مه نو
(۴) یکی مشکلی برد پیش علی

۳۵- قافیه کدام بیت طبق قاعده‌ی (۱) نیست؟

(۱) گوهر خود را هویدا کن کمال این است و بس
(۲) هر سبزه که بر کنار جویی رسته‌ست
(۳) ای هدهد صبا به سبا می‌فرستمت
(۴) ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس

۳۶- در کدام بیت ردیف وجود دارد؟

(۱) زهر ناحیت کاروان‌ها روان
(۲) به دل پر ز کین شد به رخ پرچین
(۳) به نام خداوند جان آفرین
(۴) نشاط جوانی ز پیران مجوی

۳۷- حروف قافیه‌ی کدام بیت طبق قاعده‌ی «۲» است؟

(۱) چنان در قید مهرت پای بندم
(۲) اگر تو فارغی از حال دوستان یارا
(۳) سال‌ها دل طلب جام‌جم از ما می‌کرد
(۴) گوهر خود را هویدا کن کمال این است و بس

۳۸- در کدام بیت «ردیف» وجود دارد؟

(۱) به دل پر ز کین شد به رخ پر ز چین
(۲) ابلهی دید اشتی به چرا
(۳) چراغ روی تو را شمع گشت پروانه
(۴) ز پیش فریدون چنان باز گشت

۳۹- در کدام گزینه «و»، «ی» صامت به شمار می‌آیند؟

(۱) کوه، فارسی (۲) آهو، نیست

۴۰- در کدام بیت، حرف قافیه «مَصَوِّت + صامِت + صامِت» است؟

(۱) ای صبا گر بگذری بر ساحل رود ارس
(۲) نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست
(۳) ای نسیم سحر آرامگه یار کجاست
(۴) باغبان گر چند روزی صحبت گل بایدهش

۴۱- در زبان فارسی چند صامت وجود دارد؟

(۱) ۲۹ (۲) ۲۶

(۳) ۲۳ (۴) ۶

۴۲- در بیت «چنان صورتش بسته تمثالگر / که صورت نبندد از آن خوب‌تر» واژه‌های قافیه کدام است؟

(۱) تمثالگر - تر (۲) گر - تر
(۳) تمثالگر - خوب‌تر (۴) گر - خوب‌تر

